

ÅRSBERETNING 2011

Sammendrag (DA)

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Sammendrag

Sammendrag

I 2011 påbegyndte Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA) sit arbejde som europæisk tilsynsmyndighed. EIOPA's hovedprioriteter i 2011 lå på følgende områder:

1. Solvens II
2. Arbejdsmarkedspensionsordninger
3. Forbrugerbeskyttelse og finansiel innovation
4. Tilsynskollegier og grænseoverskridende krisestyring og løsning
5. Finansiell stabilitet

Sammendrag

1. Solvens II

I 2011 lagde EIOPA vægt på at forberede de endelige lovgivningsmæssige foranstaltninger for Solvens II, udkastet til standarder og retningslinjer.

Et af EIOPA's vigtigste resultater i 2011 var rapporten om den femte kvantitative konsekvensanalyse (QIS5), som sammenfatter de mulige virkninger af de detaljerede gennemførelsesforanstaltninger, der skal udarbejdes som led i de lovgivningsmæssige rammer for Solvens II. QIS 5 er den mest ambitiøse og omfattende konsekvensanalyse, der nogensinde er foretaget inden for finanssektoren, med direkte deltagelse af over 2 500 enheder og 100 tilsynsførende fra medlemsstaterne og EIOPA, som arbejdede sammen i næsten et helt år.

EIOPA iværksatte officielle offentlige høringer i 2011 på to områder, hvor tidlige drøftelser og forberedelse fra industriens side er særlig vigtige. Disse høringer vedrørte udkastet til standarder og retningslinjer for indberetning og offentliggørelse samt retningslinjerne for vurdering af egen risiko og solvens (ORSA).

I slutningen af 2011 fremsendte EIOPA yderligere rådgivning til Europa-Kommissionen om kalibrering af risikomodul for skadesforsikringer. Inden for katastroferisiko fremsatte EIOPA sin endelige henstilling om gennemførelsesforanstaltninger i forbindelse med en række udestående spørgsmål med tilknytning til skadesforsikring og sundhedsrisici.

Adskillige arbejdsgrupper afsluttede deres arbejde i 2011, hvilket resulterede i følgende rapporter: »Calibration of the Premium and Reserve Risk Factors in the Standard Formula of Solvency II« og »Report of the Task Force on Expected Profits arising from Future Premiums«.

Endelig har EIOPA siden nedsættelsen af EIOPA's interessentgruppe for forsikrings- og genforsikringsordninger draget fordel af dens medlemmers ekspertise og mange forskellige synspunkter og interesser samt aktivt inddraget dem i vigtige aspekter af Solvens II.

2. Arbejdsmarkedspensionsordninger

EIOPA's arbejde med arbejdsmarkedspensionsordninger i 2011 fokuserede hovedsageligt på at udarbejde EIOPA's svar på Europa-Kommissionens anmodning om rådgivning vedrørende revisionen af direktiv 2003/41/EF om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed.

Arbejdet med anmodningen om rådgivning blev fordelt på fire undergrupper, som arbejdede sideløbende, men alle rapporterede til udvalget for arbejdsmarkedspensionsordninger.

I 2011 færdiggjorde EIOPA også en række undersøgelsesbaserede rapporter om indberetningskrav, risici med tilknytning til bidragsdefinerede ordninger og information forud for registrering. Disse undersøgelser blev udført for at skabe et fælles teknisk grundlag for at besvare anmodningen om rådgivning. I sit udkast til rådgivning gennemførte EIOPA i 2011 to offentlige høringer. Den første blev afholdt mellem den 8. juli 2011 og den 15. august 2011 og vedrørte udvalgte aspekter af anmodningen om rådgivning. Den anden fandt sted mellem den 25. oktober 2011 og den 2. januar 2012 og vedrørte udkastet til rådgivning som helhed.

EIOPA fremlagde ligeledes i 2011 sine synspunkter til Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB) om datakravene i forbindelse med direktivet om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser og offentliggjorde sin løbende rapport om udviklinger på markedet.

3. Forbrugerbeskyttelse og finansiel innovation

EIOPA har fra første færd betragtet forbrugerbeskyttelse som en hjørnesten i sit arbejde og et område, hvor der kræves en særlig indsats, hvorfor EIOPA har været proaktiv på området for forbrugerbeskyttelse og finansiel innovation.

I løbet af 2011 udarbejdede myndigheden »The Proposal for Guidelines on Complaints-Handling by Insurance Undertakings« (forslag til retningslinjer om klagebehandling i forsikringsvirksomheder), »Report on Best Practices by Insurance Undertakings in handling complaints« (rapport om bedste praksis i forsikringsselskabernes håndtering af klager) og færdiggjorde »Report on Financial Literacy and Education Initiatives by Competent Authorities« (rapport om kompetente myndigheders finansielle færdigheder og uddannelsesinitiativer). EIOPA indsamlede desuden data om forbrugertendenser blandt sine medlemmer med henblik på at udarbejde en indledende oversigt, analyse og rapport vedrørende disse tendenser.

Med sin omfattende undersøgelse af sanktioner (både strafferetlige og administrative) i de nationale love om overtrædelse af bestemmelserne i forsikringsformidlingsdirektivet leverede myndigheden også relevant input til Europa-Kommissionens revision af forsikringsformidlingsdirektivet.

Takket være sit engagement udadtil, herunder input fra eksperterne i EIOPA's to interessentgrupper og afholdelsen af EIOPA's første »forbrugerstrategidag«, lykkedes det EIOPA at nå sine mål i 2011.

¹ Denne og andre publikationer findes på EIOPA's hjemmeside under »Publications«.

4. Tilsynskollegier og grænseoverskridende krisestyring og løsning

EIOPA's opgaver består i mere end rent lovgivningsarbejde og omfatter konkrete tilsynsopgaver, herunder en vigtig rolle som medlem af de forskellige tilsynskollegier.

Det overordnede strategiske mål for EIOPA's arbejde i kollegierne er at opnå en konsolidering af den position, som tilsynsorganerne i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) indtager i forhold til de forsikringskoncerner, der arbejder på tværs af grænserne, til gavn for både koncerntilsyn og individuelt tilsyn. I 2011 var der registreret 89 forsikringskoncerner med grænseoverskridende virksomhed i EØS. I årets løb blev der tilrettelagt tilsynskollegier, hvor der blev afholdt mindst et personligt møde eller en telekonference for 69 koncerner. I alt 14 nationale tilsynsmyndigheder fungerede som koncerntilsynsmyndighed i forbindelse med tilrettelæggelsen af arrangementerne. I løbet af opstartsfasen i det første år efter oprettelsen deltog EIOPA i møder i kollegier og/eller telekonferencer med 55 koncerner.

I starten af 2011 udarbejdede EIOPA i samarbejde med andre europæiske tilsynsmyndigheder (ESA'er) en række foreløbige procedurer til håndtering af nødsituationer. I marts 2011 udnævntes en udstationeret national ekspert i krisestyring, hvorefter EIOPA's arbejde med udviklingen af en permanent ramme for krisestyring gik i gang. Et vigtigt element i dette arbejde var udarbejdelsen af en strategisk politik om krisestyring. I slutningen af 2011 fremlagde en arbejdsgruppe om krisestyring en omfattende beslutningsramme til foregribelse og styring af kriser.

5. Finansiell stabilitet

Det gennemgående tema i EIOPA's initiativer på området for finansiell stabilitet i 2011 var på et tidligt tidspunkt at identificere tendenser, potentielle risici og sårbarheder, som stammer fra mikro- og makroøkonomiske udviklingstendenser, og i givet fald informere de relevante EU-institutioner. Dette blev opnået via specifik og regelmæssig markedsovervågning, informationsdeling og drøftelser om afhjælpende foranstaltninger i komitéen for finansiell stabilitet (FSC). I overensstemmelse med denne målsætning oprettede EIOPA's komité for finansiell stabilitet sin første (forsøgsmæssige) risikotavle i oktober 2011, der indeholdt en række fælles kvantitative og kvalitative indikatorer, som er med til at identificere og måle systemiske risici. Risikotavlen skal udbygges yderligere i fællesskab mellem europæiske tilsynsmyndigheder og ESRB.

I løbet af 2011 har EIOPA været et aktivt medlem af ESRB's styringsudvalg, som blev oprettet for at bistå ESRB's beslutningsproces. EIOPA deltog også i ESRB's rådgivende tekniske udvalg (ATC) og i dets tekniske underudvalg, som primært arbejder med at identificere potentielle systemisk vigtige spørgsmål inden for sektorerne for forsikring og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser. EIOPA deltog desuden i den fælles ekspertgruppe mellem det rådgivende tekniske udvalg og det rådgivende videnskabelige udvalg (ASC), der beskæftiger sig med lovgivningsmæssig behandling af statsengagementer.

I 2011 underskrev de tre europæiske tilsynsudvalg og ESRB en fælles aftale om inden for ESRB-sekretariatet at indføre specifikke fortrolighedsprocedurer for at beskytte information om individuelle finansielle institutioner og information, der gør det muligt at identificere individuelle finansielle institutioner.

EIOPA påbegyndte også arbejdet med at oprette en database over aktuelle og historiske data til brug for arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser og forsikrings- og genforsikringsselskaber i Den Europæiske Union.

I løbet af 2011 gennemførte EIOPA harmoniserede, paneuropæiske grundlæggende stresstest og stresstest med lavt udbytte til forsikringssektoren i samarbejde med ESRB, ECB og EBA.

I juni og december 2011 offentliggjorde EIOPA sine to halvårsrapporter om finansiel stabilitet med en vurdering af den økonomiske bæredygtighed for så vidt angår europæisk forsikring, genforsikring og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser. I december 2011 iværksatte EIOPA en offentlig høring af en række dataindberetningsskabeloner til brug ved den regelmæssige vurdering af sektorrisiko og overvågningen af den finansielle udvikling, når Solvens II træder i kraft.

Ekstern kommunikation

En af EIOPA's nye opgaver er at fremme dialog og samarbejde med tilsynsførende uden for Den Europæiske Union. I løbet af 2011 kunne EIOPA styrke de eksisterende relationer, indlede nye lovgivnings- og tilsynsmæssige EIOPA-dialoger og kontakter, aktivt deltage i arbejdet med international fastsættelse af standarder og bane vejen for at hilse en ny EIOPA-observatør velkommen i 2012 - det kroatisk tilsynsorgan for finansielle tjenesteydelser («Croatian Financial Services Supervisory Agency»). Desuden blev de første tre udkast til rapporter om ækvivalensvurderinger af tre retsområder (Schweiz, Bermuda og Japan) afleveret i god tid til Europa-Kommissionen.

EIOPA videreførte ligeledes sit arbejde vedrørende tilsynskonvergens og kultur ved at tilbyde et veletableret uddannelsesprogram. I 2011 afholdt EIOPA og andre tilsynsmyndigheder 21 tværsektor- og sektorseminarer. Derudover tilrettelagde EIOPA tre offentlige arrangementer, nemlig EIOPA's årlige konference, den internationale konference om transatlantisk tilsyn med forsikringskoncerner og EIOPA's forbrugerstrategidag, som også var åbne for deltagere fra industrien og interessentorganisationer. I løbet af 2011 deltog over 1 240 repræsentanter fra tilsynsmyndigheder og industrien i EIOPA's uddannelsesaktiviteter og offentlige arrangementer.

I sine offentlige kommunikationsaktiviteter lagde EIOPA vægt på at forklare de forskellige tekniske og juridiske spørgsmål med tilknytning til sine vigtigste aktivitetsområder, nemlig

forsikring, Solvens II, arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser, forbrugerbeskyttelse, finansiel stabilitet, finansiel innovation og klarlæggelse af de nye europæiske tilsynsmyndigheders rolle. I slutningen af 2011 oprettede EIOPA en særlig e-mail-hotline til forespørgsler fra offentligheden.

I 2011 deltog ledelsesrepræsentanter for EIOPA i 42 konferencer, rundbordsdrøftelser og andre offentlige arrangementer, og der blev holdt 28 taler og præsentationer. De havde også 34 møder med repræsentanter for industrien og internationale forvaltningsmyndigheder. De europæiske medier har vist stigende interesse for Det Europæiske Finanstilsynssystem (ESFS) og navnlig for EIOPA's aktiviteter. EIOPA's ledelse gav 35 interviews til en række repræsentanter for medierne, mens EIOPA's pressekontor håndterede 248 medieforespørgsler. Blandt de aktiviteter, der vedrørte medierelationerne, tilrettelagde EIOPA fire pressekonferencer og briefinger og udsendte 32 presse- og webmeddelelser.

I løbet af 2011 udarbejdede EIOPA 20 rapporter og udgivelser om relevante emner henvendt til et professionelt publikum og EU-institutionerne. I 2011 var der 150 514 individuelle besøgende på EIOPA's hjemmeside, 5 048 246 sider blev set, og 40 varslinger via e-mail blev sendt til abonnenterne.

Organisatorisk udvikling

I organisatorisk henseende var rekruttering et af EIOPA's vigtigste arbejdsområder i 2011. Den 1. januar 2011 havde EIOPA 27 ansatte. EIOPA sluttede året med 56 ansatte, herunder enkelte udstationerede nationale eksperter. Ledelsesteamet blev også forøget med to kontorchefer.

Gennemførelsen af de forskellige bestemmelser i forbindelse med de nye rammer, inden for hvilke EIOPA som europæisk myndighed skal operere, udgjorde en anden vigtig milepæl, der blev realiseret sideløbende med alt det ovennævnte tekniske arbejde, og som foregik uden unødigt indgriben.

Strategiske mål for de kommende år

I 2011 fastlagde EIOPA følgende strategiske mål inden for hvert enkelt aktivitetsområde.

For så vidt angår regulering skal myndigheden:

- bidrage til EU's proces med fastsættelse af standarder inden for tilsyn med forsikringer og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser
- udvikle udkast til bindende reguleringsmæssige og gennemførelsesmæssige tekniske standarder baseret på de i artikel 1, stk. 2, i EIOPA-forordningen omhandlede lovgivningsretsakter
- udstede retningslinjer og henstillinger med henblik på at sikre en fælles, ensartet og konsekvent anvendelse af EU-lovgivningen og fastsættelse af konsekvente, effektive og omkostningseffektive tilsynspraksisser
- rådgive om udviklingen af en risikobaseret ramme på EU-plan inden for arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser
- rådgive om udviklingen af en EU-ramme for kriseforebyggelse, styring og -løsning, der passer til forsikringsvirksomhedsmodellen
- rådgive om den EU-ramme, der finder anvendelse på finansielle konglomerater via arbejdet i Det Fælles Udvalg af Europæiske Tilsynsmyndigheder
- fremsætte udtalelser til EU-institutionerne inden for sine kompetenceområder, både på anmodning og på eget initiativ
- bidrage til bedre regulering i EU ved at bruge egentlige konsekvensanalysemetoder til udvikling af sit lovgivningsarbejde.

For så vidt angår tilsyn skal myndigheden:

- lette og fremme udvekslingen af relevante oplysninger og data inden for tilsynskollegierne
- overvåge og forbedre tilsynskollegiernes funktionsmåde
- fastsætte en overordnet årlig handlingsplan for tilsynskollegierne samt overvåge gennemførelsen af den
- fastsætte en fælles ramme for gennemførelse af tilsynsprocessen under Solvens II med henblik på at skabe tilsynsmæssig konvergens
- udvikle en operationel ramme, der omfatter samarbejdsmekanismer mellem EIOPA og de nationale tilsynsmyndigheder som bidrag til den sammenhængende og koordinerede krisestyring i EU
- gennemgå de nationale tilsynsmyndigheders anvendelse af de relevante lovgivningsmæssige og gennemførelsesmæssige tekniske standarder og af de retningslinjer og henstillinger, som EIOPA udsteder
- tilrettelægge og udføre »peer review«-undersøgelser af de nationale tilsynsmyndigheders aktiviteter inden for både forsikring og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser for yderligere at sikre konsekvens i tilsynsresultaterne.

For så vidt angår forbrugerbeskyttelse skal myndigheden:

- fremme beskyttelsen af forsikringstagere, medlemmer og modtagere af pensionsordninger ved at fremme gennemsigtighed, forenkling og retfærdighed via udvikling af mere standardiseret og sammenlignelig information om produktrisici og -omkostninger, relevante lovgivningskrav og klagehåndteringsprocedurer
- øge forbrugerbeskyttelsen ved at udvikle fælles metoder til vurdering af virkningen af produktkarakteristika og distributionsprocesser, ikke blot på forbrugerbeskyttelsen, men også på de finansielle institutioners finansielle position
- udstede advarsler vedrørende visse finansielle aktiviteter eller midlertidigt forbyde eller begrænse dem alt efter behov
- indsamle, analysere og rapportere om forbrugertendenser ved at definere og overvåge forbrugerspecifikke risici for at sikre, at de finansielle institutioner tager ordentligt hensyn til risici med tilknytning til forbrugerbeskyttelse
- bidrage til yderligere sektorielt arbejde vedrørende salg og markedsføring af forsikringsprodukter og i en tværsektoriel sammenhæng via Det Fælles Udvalg af Europæiske Tilsynsmyndigheder om detailinvesteringsprodukter samtidig med, at det sikres, at der tages behørigt hensyn til forsikringssektorens særlige karakteristika
- udvikle minimumsstandarder for den uddannelse og kompetence, som ansatte i finansielle institutioner, der er i kontakt med forbrugerne, skal være i besiddelse af, og sikre, at interessekonflikter undgås eller afhjælpes
- bidrage til forbrugernes finansielle færdigheder og uddannelse ved at informere om de nationale tilsynsførendes roller og ansvarsområder og henvise forbrugerne til nyttigt finansielt uddannelsesmateriale
- forsøge at sikre tilstrækkelig forbrugerindflydelse ved at støtte indførelsen af effektive ankeprocedurer for forbrugerne både i finansielle institutioner og med hensyn til adgang til kompetente alternative tvistbilæggelsesmekanismer
- bidrage til at vurdere behovet for et europæisk netværk af nationale forsikringsgarantiordninger, der er tilstrækkeligt finansierede og harmoniserede.

For så vidt angår finansiel stabilitet skal myndigheden:

- identificere tendenser, potentielle risici og sårbarheder baseret på den information, der indsamles fra mikrotilsyn med markederne for forsikring og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser
- udvikle rammer for stresstestning og gennemføre denne testning med regelmæssige mellemrum med henblik på at identificere sårbarheder, teste markedsstabiliteten og analysere og afhjælpe alle systemiske risici
- bidrage til tværsektoriel identificering af risici og sårbarheder i det finansielle system via arbejdet i Det Fælles Udvalg af Europæiske Tilsynsmyndigheder
- i samarbejde med ESRB udvikle passende kriterier for identificering og overvågning af systemiske risici
- overvåge, vurdere og rapportere om udviklingstendenser med tilknytning til de finansielle markeders stabilitet inden for sit kompetenceområde ved hjælp af såvel information til offentligheden som information indsamlet fra de nationale tilsynsmyndigheder
- deltage i ESRB's arbejde for at sikre, at der tages behørigt hensyn til de særlige karakteristika ved sektorerne for forsikring og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser
- samarbejde tæt med ESRB ved at yde den information, der er nødvendig for realiseringen af dens opgaver, og ved at sikre, at varslinger og henstillinger følges ordentligt op.

For så vidt angår eksterne relationer skal myndigheden:

- udvikle kontakter og indgå i administrative ordninger med tilsynsmyndigheder, internationale organisationer og forvaltninger i tredjelande inden for EIOPA-forordningens lovgivningsmæssige ramme
- vurdere tredjelandes tilsynsordninger som forberedelse til de ækvivalensbeslutninger, som Europa-Kommissionen skal træffe
- bidrage til udviklingen af bæredygtige internationale standarder inden for sektorerne for forsikring og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser
- styrke bilaterale relationer med tredjelande, især dem, der underlægges ækvivalensvurderinger.